

DET KONGELIGE AKADEMI FOR DE SKØNNE KUNSTER
AKADEMIRAADET

Virker for et skønnere Danmark

Åbent brev

Den 14. oktober 2024

Nationalbanken bør fortsat involvere kunstnere i formgivningen af nye pengesedler

Når vi i dag kigger på en dansk pengeseddel, er det mere end blot et betalingsmiddel, - det er også et lille stykke historie, et kunstværk og et udtryk for vores kulturelle og nationale identitet. Gennem tiden har Nationalbanken haft en stolt tradition for at inddrage kunstnere i formgivningen af både mønter og sedler. Men nu ser det ud til, at denne praksis ændres. I forbindelse med den kommende seddelserie, der skal udgives i 2028, har Nationalbanken nemlig fra- valgt denne tradition.

Akademiraadet mener, at det er en forkert beslutning, og opfordrer banken til at genoverveje den. Involvering af kunstnere i udformningen af pengesedler handler ikke kun om æstetik, men er også et vigtigt politisk og kulturelt signal. Ved at bevare kunstnerens rolle i designprocessen kan vi sikre, at vores pengesedler bliver ved at være både smukke og poetiske udtryk for vores kulturelle værdier.

En rig tradition

Danmark har en lang og rig kulturel tradition, og hver gang en kunstner involveres i formgivningen af vores penge, bliver det en mulighed for at formidle denne tradition gennem noget konkret, som alle danskere har i hænderne. Ved at inddrage kunstnere i processen skaber vi ikke blot smukke mønter og sedler, men også et kulturelt fingeraftryk, der fortæller en historie om vores land, vores historie og vores kulturelle værdier.

Hver gang vi ser et billede af en dansk naturperle, et ikonisk sted eller en historisk figur på en pengeseddel, bliver vi mindet om, hvad der binder os sammen som land. Men det handler ikke kun om *hvem* eller *hvad*, der er afbildet. I mindst lige så høj grad handler det om, *hvordan* det er gjort. For det er i forholdet mellem detaljer og helhed, mellem ornamentering og motiv, at det kunstneriske blik og den visuelle erfaring kan være afgørende for, om vores pengesedler bliver mere end blot tal på papir.

Kulturelle visitkort

Penge har historisk set været mere end blot et middel til at udveksle værdi – de er også blevet brugt til at formidle magt, suverænitæt og kulturelle værdier. I en globaliseret verden, hvor danske penge cirkulerer internationalt og blandt turister, der besøger landet, fungerer sedlerne som kulturelle visitkort. Her har kunstnere ofte en særlig evne til at oversætte komplekse begreber som fællesskab, historie og kultur til visuelle elementer, der kan forstås af alle.

Æstetik og sikkerhed

Formgivning af pengesedler er en disciplin, hvor skønhed og sikkerhed skal gå hånd i hånd. Her har kunstnere en vigtig rolle i at forene det æstetiske med de tekniske krav til sikkerhed. Hver pengeseddel skal både være smuk, funktionel og samtidig svær at forfalske, og her kommer kunstnerens blik for detaljer virkelig til sin ret. Samspillet mellem de komplekse mønstre, bærende motiver og de forskellige sikkerhedsfunktioner, som f.eks. vandmærker og hologrammer, kan i høj grad nyde godt af en billedkunstners visuelle erfaring og fornemmelse for form. Ved at fortsætte traditionen med at inddrage kunstnere i denne proces, kan vi sikre, at vores penge fortsat er æstetisk tilfredsstillende og teknisk sikre.

Kunstens bidrag til samfundet

At inddrage kunstnere i formgivningen af pengesedler har også stor betydning for dansk kunst. Det giver kunstnere en unik platform og synlighed, mens det anerkender kunstens værdi i samfundet. Hver generation af kunstnere bringer nye perspektiver og idéer til bordet, men de bygger altid videre på en tradition, der har rødder i vores fælles historie. Pengesedler er en del af vores kollektive bevidsthed, og et eksempel på, hvordan kunst og kultur kan berige vores dagligdag – selv i de mest hverdagsagtige objekter som pengesedler.

Akademiraadet opfordrer Nationalbanken til at fastholde traditionen med at involvere kunstnere i formgivningen af vores pengesedler. Det vil være et stærkt signal om, at kunst og kultur fortsat har en central plads i vores samfund og identitet.

Akademiraadet stiller sig gerne til rådighed for yderligere dialog.

Venlig hilsen

AKADEMIRAADET

Det Kongelige Akademi for de Skønne Kunster, Akademiraadet virker til kunstens fremme og som statens rådgiver i kunstneriske spørgsmål. Akademiraadet er statens rådgiver i spørgsmål om billedkunst, arkitektur og planlægning, og står til rådighed for kommunerne og regionerne. Akademiraadet behandler henvendelser fra statslige myndigheder og kan på eget initiativ indhente oplysninger fra og fremsætte erklæringer over for statslige myndigheder og institutioner samt over for offentligheden. Rådets medlemmer er valgt i en demokratisk proces af de billedkunstnere og arkitekter, der udgør Kunstnersamfundet, og er en uafhængig og upolitisk organisation.

